

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.
Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica —
Vrbovije, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se vobče ne sprejemajo, — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega zna-
čaja stane beseda Din 1.—. V oglašnem delu stane petitna enostolpna vrsta
Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 59

Sreda, 22. julija 1936

Leto XI

Monarhistični upor v Španiji

Špansko delavstvo z orožjem brani republiko

Gil Robles je izzval krvavo kontrarevolucijo, potem pa je strahopetno pobežnil

Kontrarevolucija v Španiji, ki se je po veličastni volilni zmagi levice potuhnila, je na tihem snovala prevrat proti demokratični republiki. Klerikalci, njim na čelu Gil Robles, fašisti pod vodstvom Primo de Rivera, sina bivšega španskega diktatorja in monarhistični oficirji, pod vodstvom znanega majorja Franca, so se zarotili in sklenili državni udar.

Njihov namen je prozoren: zadaviti hočejo demokratično republiko, ugonobiti socialistično delavsko gibanje, na razvalinah nove Španije pa vzpostaviti klerofašistično diktaturo. Da dosežejo svoj cilj in zaslužijo ljudstvo kapitalizmu in fevdalizmu, bogatašem in veleposestnikom, so

sklenili pobiti hekatombe nedolžnih žrtev in v znamenju vešal uvesti »nov red«. Špansko ljudstvo ve za kaj gre. Zato je, oprto na bataljone socialističnega delavstva, sprejelo boj za ohranitev svobode.

Vlada je nedavno zaprla okolo 1000 oseb, ki so bile zapletene v zaroto, toda zarota je bila jako obsežna. Umorjeni Sotelo je hotel prevzeti predsedstvo vlade, toda njega umor je povzročil med kontrarevolucionarji zmedo. V Maroku in južni Španiji so pričeli akcijo prekmalu in to je bilo usodno za klerikalni upor proti državi. Zasedli so nekaj mest, pokrajini, pridružilo se jim je del vojske in mornarice, vendar je pozicija vlade

močna, ker jo podpirajo vsi republikanski elementi. Tudi vse delavstvo se že nahaja v borbi z revolucionarji za republiko.

Od 18. do 20. julija, t. j. odkar je izbruhnila kontrarevolucija, so se izmenjale tri vlade. Odstopila je vlada Quiroge, kateri je sledila vlada Martinez Baria. Toda tudi ta je odstopila. Tretjo vlado je sestavil general Hosedu Giral. Vlada je najširša koncentracija. V svojem proglasu pravi nova vlada, da je izrazito republikanska in protifašistična ter poziva vse republikance, da ji pomagajo zatreti upor. Iz nagle izpremembe vlade lahko sklepamo, da je upor vlado vendarle presenetil.

Delavstvo enotno v obrambi republike

Vsi eksekutivni odbori delavskih organizacij in strank so se takoj po izbruhu kontrarevolucije sestali in po polurnem posvetovanju sklenili skupno akcijo proti upornikom roko v roki z vlado.

Socialisti so izdali proglas te-le vsebine:

Delavci, mobilizirajte se kot en mož, da branite demokratično revolucijo. Stavite se kot en mož disciplinarno svojim organizacijam na razpolago. Marširajte z odločnim korakom, da boste ojačili sile s katerimi razpolaga vlada v boju proti zločincem, ki se z orožjem v roki dvigajo proti režimu. V boju proti fašizmu velja samo eno geslo: Zmaga ali smrt! Naprej, v borbo!

Delavstvo proglasilo generalno stavko

Delavske strokovne organizacije so objavile splošno stavko vsega delavstva v krajih, ki so se jih polastili uporniki. Sklep organizacij o splošni stavki delavstva v svrhu obrambe republike je objavilo tudi notranje ministrstvo potom radia.

Vlada oborožila delavstvo

V svrhu pojačanja armadnih sil in da dobi popolnoma zanesljivo oporo v boju proti kontrarevoluciji je vlada v sporazumu z vodstvom socialistične stranke in strokovnih organizacij, pričela s formiranjem delavskih bataljonov in razdeljevanjem orožja med delavstvo. Mobilizacija delavstva je v polnem teku in so delavci v vseh krajih, kjer so se pojavili uporniki, stopili v odprt boj z njimi.

Udušena kontrarevolucije v Madridu

V Madridu so se kontrarevolucionarji, katerim se je pridružila posadka, zabarikadirali v vojašnici Montaña. Vladi zveste čete in delavski bataljoni so obkolili vojašnico, iz katere so streljali uporniki tudi s topovi. Oblegovalci so odgovorili s topovskim ognjem, nato pa so naskočili vojašnici. Posadka se je udala. Veliko število kontrarevolucionarjev je bilo ubitih in ranjenih.

Center upora — španski Maroko in otoki

Center upora, ki so ga organizirali monarhisti, klerikalci in fašisti je španski Maroko. Od ondod se je razširilo kontrarevolucionarno gibanje na celino. V obrežnih mestih so se takoj razvili srđiti boji, ki še trajajo.

Reakcija dviga glavo — zadnjikrat?

Iz Španije zopet poročajo o neredih, nemirih in uporu. Toda odkod izvirajo neredi in upori? Povsem je jasno, da so desničarski elementi, klerikalni fevdalci in nacisti, deloma tudi ekstremni individualisti, izvedli celo vrsto izzivanj in atentatov, ker niso zadovoljni z republikanskim režimom. Bogata fevdalna gospoda se boji naroda, zato plačuje te akcije, ki motijo red v državi in ki bi jim utegnile pripomoči, da si zopet osvoje diktatorsko oblast v državi. Zarotniško razpoloženje ima nekaj opore tudi v delu vojske in čeprav je vlada zadnjič zaprla okoli tisoč teh ljudi in častnikov, vendar kažejo sedanji dogodki, da zarote ni zajela pri korenini, ki je v rokah klerikalnega fevdalizma.

Taka veleizdajniška klerofašistična akcija vznemirja prebivalstvo, zlasti organizirano socialistično delavstvo, ki smatra za svojo dolžnost, da se upre reakciji. Intervencija vlade je s tem otežkočana, ker se republiki zvesta akcija izpremeni v tem primeru v gverilsko vojno lokalno in brez sistema ter brez enotne metode, vendar pa s ciljem, da si narod ohrani s krvjo priborjene svoboščine.

Boj za svobodo se ni bil nikdar ljubezensko objemanje in medsebojno poljubovanje, pač pa čisto kruta borba pesti ob pest. Sedanji španski režim je meščanskorepublikanski, to je, je pristaš obstoječega reda ter želi, najti sporazum med obema razredoma v državi. Zato je precej naklonjen delavskim zahtevam, kljub temu, da stoji na načelih današnjega družabnega reda. Izzivanje, ki ga neprestano vrši reakcija, pa zbuja med delovnim

narodom nezadovoljstvo, slabi avtoritativnost vlade ter nujno vodi v radikalizacijo Španije, ki utegne prej ali slej obračunati z režimom in reakcijo.

Razvoj v Španiji je precej podoben razvoju v Mehiki. Jok in stok pa naj si klerikalna reakcija pripiše sama sebi. Z nasilstvi, z večstoletnim izmožgavanjem naroda je reakcija sama ustvarila razmere, ki so zrele za radikalnejšo revolucijo. In če to svoje nadaljuje, naj se ne čudi, če jo bodo sile naroda lepega dne postavile pod kap iz hiše delovnega naroda.

Iz pomanjkljivih poročil, ker je meja z inozemstvom zaprta, še ni jasne slike. Gotovo je le to, da se vrše po nekaterih krajih težke borbe in da je reakcija resno pričela svojo akcijo proti svobodni španskega ljudstva. Upor so organizirali monarhisti, fašisti in klerikalci ter ga dobro pripravili.

»Slovenec«, ki vedno kriči o terorju in nasilju, je v števil. 162 z dne 18. julija v članku »Pravni red pesti v Španiji« s posebnim zadovoljstvom zabeležil izjavo, ki jo je dal Gil Robles, vodja klerikalcev v španskem parlamentu, da bo kmalu prišel čas, ko ne bodo več samo njegovi ljudje obžalovali žrtve političnega terorja. Gil Robles je torej odkrito napovedal ubijanje svojih nasprotnikov. Že sama ta izjava kaže, kako neresnične so bile vse vesti o rdečem terorju v Španiji, ker bi v nasprotnem primeru Gil Robles pač ne upal javno tako govoriti. Gil Robles je napovedal krvavo kontrarevolucijo, ne da bi se moral bati zamere pri »Slovencu«.

Boj za Gdansko

Fašizem je proglasil diktaturo.

V soboto 18. t. m. je senat v Gdanskem ukinil ustavo in proglasil diktaturo. Ukinjene so vse politične svoboščine. Uprava se fašizira.

Gdansk je bil nevtralno ozemlje. Tam je imela Poljska svoboden izhod na morje. Nemčija namerava to ozem-

lje zasesti proti mednarodnim pogodbam. Na Poljskem se je že in prirejajo demonstracije, češ, da je Gdansk poljski.

Hitler najbrže ne bo nič vprašal svojo zaveznico, marveč bo Gdansk okupiral, pa mir besedi.

Demokracija — po občinskih volitvah

»Vse o pravem času.«

Glavno glasilo radikalne stranke beograjska »Samouprava« pravi v članku »Vse o pravem času« naslednje:

»Sele po občinskih volitvah (ki so javne! Op. ur.), ki so prva etapa na poti k normalizaciji razmer, pride izprememba političnih zakonov. To bo končna faza v tem važnem in ogromnem delu.

»Samouprava« se šali z nami državljani, češ, da pomenijo javne občinske volitve »prvo etapo« k normalizaciji razmer! In javne volitve v parlamentu, pa javne volitve zopet čez nekaj let v občine! Tako se utegne ta nova in končna faza vleči — še sto let.

Občinske volitve bodo le merilo za bodočo politiko v navedenem zmislu. Po občinskih volitvah bodo prikrajali politično zakonodajo ter raztegnili »končno« fazo, kolikor se jim bo zdelo potrebno.

Če so potrebne razne faze negotove dobe kakor navaja »Samouprava«, potem morajo pač tudi že videti jugoslovanski demokratični življi, da je potreba z energičnim nastopom vseh demokratičnih sil to fazo in te faze skrajšati.

Sicer še ne bomo dobili prave demokracije in ne normalizacije razmer.

Združena opozicija za občinske volitve

Srbske opozicionalne stranke, to je, demokrati, kmetiška stranka in stari radikali, so sklenile, da postavijo jeseni pri občinskih volitvah skupne kandidatne liste.

Kaj pa dr. Vl. Maček?

Jugoslovanska radikalna stranka tiplje v Zagrebu, če bi bil dr. Maček za skupen nastop pri občinskih volitvah. Radikali upajo na uspeh.

Nemški delavci se čudijo francoskim

Uspehi francoskega delavstva so napravili jako močnen utisk na nemške delavce. Po zanesljivih vesteh, ki so jih poslali v Pariz nemške ilegalne strokovne organizacije, se v nemških tovarnah vodijo razgovori med fašističnimi in protifašističnimi delavci o uspehih francoskega delavskega razreda. Nemški radio in nemška propaganda pitata delavstvo za lažnjivimi vestmi o razmerah v republiki. Delavstvo pa vendar ve resnico.

V tovarni avinonov v Schöndorfu pri Düsseldorfu je bila razobešena velika slika Leona Bluma več ur, pa se je nihče ni dotaknil.

Rudarji porturskega ozemlja so poslali funkcionarjem nacistične fronte dela opozorilo na izboljšanje delovnih pogojev v Franciji ter na poslabševanje v Nemčiji.

Francosko stavkovno gibanje je zlasti močno vplivalo v posarskem ozemlju, kjer je jako živahen obmejni promet med Francijo in Nemčijo.

Uspeh tega gibanja v Nemčiji pa je bil ta, da je nemška diktatura zopet zaprla mnogo sodrugev v teh ozemljih.

In vendar se nemški delavec zbuja in krepi njegova samozavest in sila.

Dva važna francoska zakona

Vojna industrija podržavljena

Minuli petek je francoska zbornica zbornica glasovala o dveh važnih zakonih, ki ju je predložila vlada, in sicer

1. zakon o izpremembi statuta francoske banke ter

2. zakon o nacionalizaciji orožne industrije.

Prvi predlog je bil sprejet s 444 glasovi (proti 47 glasov), drugi s 484 glasovi (proti 85 glasov).

O tem glasovanju prinaša beograjska »Politika« posrečeno karikaturu, z besedilom:

Mariana: »No, odslej bom sama izdelovala orožje, ki mi je potrebno.«

Fabrikanti: »Kdo bo pa v primeru vojne dobavljal orožje našim ubogim sovražnikom?«

Skoraj ni dvomiti, da bi sprejem novih zakonov v senatu naletel na kakšne težkoče.

Oklic avstrijskih socialistov

»Protí Mussoliniju in Hitlerju!«

Danes teden so avstrijski socialisti razširili po vsej Avstriji oklic na ljudstvo v stotisočih izvodih, v katerem obsojajo zločinsko igro kanclerja, ki je izročil po nalogu Mussolinija Avstrijo vojni zunanji politiki Hitlerjevi. Množice, ki so se doslej borile za Hitlerja proti Šušniku, morajo spoznati, da se niso borile za kruh in svobodo in ne proti osovraženemu italijanskemu fašizmu, ampak za skupne vojne načrte Hitlerja in Mussolinija ter nje zaveznicu Avstrijo.

Tudi pristaši prave avstrijske neodvisnosti, ki so doslej verovali v kanclerjevo »stanovsko neodvisno državo«, morajo sedaj spoznati, kam je dovela politična brezpravnost delavskega razreda Avstrijo. Vpostavi-

tev nacističnega gospodstva v Avstriji, ki grozi, pomeni vojno ter sili vse avstrijsko prebivalstvo, da skupno z delavstvom prične neizprosni boj proti Hitlerju in Mussoliniju. Proč s kanclerjem, orodjem fašistične vojne politike! Poziva s tem geslom vse može, žene in mladino, da preprečijo zločinske namere mednarodnih fašistov v Avstriji. Združiti se hočemo z vsakomur, ki se hoče boriti s tem geslom. Zahtevamo vlado proti vojni in fašizmu, vlado proti nezaposlenosti in bedi, vlado vseh plasti delovnega ljudstva v mestu in na vasi. Šušnik in njegovi fašistični pomagači morajo proč, če hočemo dati ljudstvu svobodo in kruh ter Evropi mir!

Položaj italijanskih delavcev

Štirinajst let tolažbe in vedno slabše razmere.

Štirinajst let uničuje fašistična diktatura italijansko ljudstvo, deset let obstoja Mussolinijeva »stanovska država«, toda še vedno niso imeli fašisti za delavstvo drugega kot zniževanje mezd in tolažitve. Zaradi cenzure so delavci komaj zvedeli o uspehih francoskega delavstva in so jeli siliti, da naj se sedaj po »zmagoviti vojni v Abesiniji« neha z zniževanjem mezd. Na to drznost delavstva je voditelj milanske fašistične delavske organizacije kratko izjavil: »Italijanski delavci, ki sedaj

preživljajo perijodo samozatajevanja, vedo, da so bile njih opravičene zahteve po izboljšanju (položaja) začasno — sedaj že 14 let — odgodene. Toda imajo mogočno organizacijo, s katero lahko uresničijo svoje zahteve, čim bodo to okolščine pripustile.«

Štirinajst let trajajo okolščine, ki nasprotujejo delavskim zahtevam. — »Mogočne« korporacijske organizacije ne smejo ničesar ukreniti v varstvo delavstva. Samo tolažiti smejo delavstvo.

Po I. T. F.

Kakšen dobiček imajo delavci v Avstriji

po novih kolektivnih pogodbah

	Stavbni delavci na uro šil.	
	1933	1934/36
specialisti	2.10	1.58
tesarji	1.69	1.44
zidarji	1.60	1.37
delavci	1.23	1.03
delavke	0.84	0.70

Silno so se po podražile v tej dobi življenjske potrebščine. Sadovi »stanovske države«.

Mezde lesnih delavcev v Nemčiji

Po uradnih podatkih netto mezde v markah:

1913	30.30
1928	47.72
1931	40.78
1934	27.42
1935	28.86

Zaradi narasle draginje znaša realna mezda v letu 1935 le še 22.23 mark.

Tako gradi fašizem boljšo bodočnost delavstva.

Debata o ruskih strokovnih organizacijah na mednarodni konferenci dela

Verifikacija ruske delavske delegacije na mednarodni konferenci dela.

Lani se je prvič pojavil zastopnik Rusije na mednarodni konferenci dela. Letos je prišla na konferenco kompletna delegacija. V delavski skupini se je vnela živa debata, ali naj se prizna delavske delegate ruske ali ne. Predstavniki krščanske strokovne internacionale Serareus je bil proti priznanju, češ, da tudi delegacije fašističnih dežel delavske delegacije ni priznavala, ker tam ni svobode strokovnega organiziranja. Razvila se je debata, ki so se je udeležili delavski zastopniki Španije, Jugoslavije, Švedije, Anglije in Francije.

Angleška delegacija in še nekatere niso bile naklonjene priznanju, češ, da pričakujejo v socialistični državi vsaj toliko svobode za strokovne organizacije, kakor je imajo po meščanskih deželah. Angleži so želeli, da se o tem sklepa šele prihodnje leto, prej pa ugotovi dejansko razmerje delavskih strokovnih organizacij v Rusiji. — S. Krekić je poudaril, da je ruski slučaj različen od onih v fašističnih deželah. Ne ozirajmo se tu na razmere, ki jih imamo v domačih deželah, marveč na določbe mednarodne organizacije dela. Ustava urada dela določa zastopnike vlad, poslodavcev in delavcev, ki prihajajo iz reprezentativnih organizacij. Ustava torej do-

loča prvič, da v deželah, ki so članice te organizacije, obstoja zasebno gospodarstvo, to je družabni razredi, ki vodijo boj okoli dobička dela. V tem primeru je naravno, da prihajajo v pošteve reprezentativne organizacije in da imajo delavci in delodajalci svobodne organizacije.

V fašističnih deželah obstoja zasebno gospodarstvo, toda delavci nimajo svobode organizacije. Delavci nimajo niti svobode inicijative. Delegacija teh dežel po ustavi urada dela res ni opravičena.

V Rusiji pa ni privatnega gospodarstva. Tako pravi ruska vlada. Delavci ne delajo za privatnika. Zato ne more biti predstavništvo privatnega gospodarstva. Vodimo pa socialno politiko in želimo sodelovati. Rusko delegacijo moramo priznati, ker takega slučaja ni v ustavi, pač pa mora ustanova voditi socialno politiko. Pripominja pa k ruski delegaciji, da v Rusiji obstojajo tudi sektorji privatnega gospodarstva. Tam bi bila potrebna svobodna strokovna organizacija, da se delavstvo bori za boljše razmere. Končno je delavska skupina po dolgi debati priznala rusko delegacijo z željo, da prinese delavcem popolno svobodo strokovnega gibanja.

Dama in pa svetu

»Obzorove« informacije o vstopu ss. Petejana in dr. Jelencu v konzorcij »Slovenske zemlje« so brez vsake podlage. Menda bi nekateri listi, ki jim gre to v račun, radi begali javnost s širjenjem izmišljenih vesti.

»Pravo lidu« o hrvaškem vprašanju. Praški socialnodemokratski dnevnik je objavil zadnji čas par izvornih člankov iz političnega življenja v Jugoslaviji, zlasti o delovanju opozicije. Članki so stvarni in jih piše očitno dober poznavalec razmer. Prejšnji teden je objavilo »Pravo lidu« tudi krajši članek o »stališču jugoslovanskih socialistov k hrvaškemu vprašanju«. Članek zaključuje: Socialisti priznavajo v polni meri, da je treba rešiti hrvaško vprašanje, ker brez tega ne bode miru niti reda. Rešitev mora priti le po normalni politični cesti. Je treba, da bi se mogle stranke boriti za uveljavljanje svojega programa in normalnega političnega boja, da bi prišle v vlado in mogle tam realizirati svoje programe.

40 urni delovni teden. Mednarodni urad dela je mnenja, da je uvedba 40-urnega delovnega tedna svetovna zadeva. Urad se je radi tega obrnil na posamezne vlade, da se izjavijo. Zaenkrat za industrijo železa in jekla. Na skrajšanje delovnega časa so pristale Zedinjene države, Belgija, Francija, Italija, Norveška, Poljska, Španija, Čile, Brazilija in južna Afrika. Jugoslavija še ni poslala odgovora. Na-

vedene države so pripravljene uvesti krajši delovni čas za obe industriji. Treba bi pa bilo, da sprejmejo to konvencijo vse države.

Rudarskim rentnikom iz Nemčije. Nekateri rudarji so bili izgnani ali so sicer izgubili rente, ki so jih dobivali iz Nemčije. Dotični rudarji naj se obrnejo na glavno bratovsko skladišnico v Ljubljani ter naj navedo v svojem dopisu osebne, službene in druge podatke glede ustavljenih rent, kakor tudi številko odloka nemške rudarske oblasti.

Nesoglasje v novi bolgarski vladi. Cankova ministra Mišnjakov in Kožuharov sta zahtevala, da mora notranji minister Krasnovski, zamenjati nekatere pokrajinske guvernerje s Cankovimi ljudmi. Cankov pričakuje, da prevzame vlado. Kmetijski minister Vasilev, predsednik vlade in notranji minister pa zahtevajo obnovo ustave. Fašist Cankov torej ruje.

70 letnica bitke pri Lisi je bila 20. t. m. Tam je admiral Tegetthoff s sedmimi slabimi ladjami popolnoma uničil močno italijansko mornarico.

Mednarodna rudarska konferenca v Pragi. 32. mednarodni kongres se bo vršil letos v Pragi od 3. do 6. avgusta. Kongresa se udeležijo številne rudarske organizacije. Na dnevnem redu so poleg poročil mednarodni dogovori, problem delovnega časa, racionalizacija in varnost, problemi železnih rudokopov, poročilo ameri-

All si že poravnal naročnino? Ako še ne, izpolni svojo dolžnost!

Elin-Pelin (Dimiter Ivanov):

Na brazdi

Kadar začne pri nas v jeseni deževati, dežuje ves teden. Tiho, mirno, noč in dan. Dežuje, dežuje, dežuje — to napoji do dobra mater zemljo, potem pa zapiha lahni vetrovi, nebo se izčisti in toplo jesensko sonce pripeka. Njiva se je osušila. Sedaj je ugoden čas za oranje.

Bone Krajneneca je zopet vpregel Sivko in Plavca in korakal za oralom. Polje ima v krasni široki kotlini. Od vseh strani gozd in zatišje. Zemlja se je zrahljala in drobi se ko sladkor. Bone je zamahnil s palico in zavpil:

»Les, naprej, bratca!«

Odmev se je živahno oglasil iz šume. Stari Plavec je zamahal z repom in zadovoljno korakal. Sivka — slabotna kravica, dvakrat manjša ko Plavec, se trudi, dabi stopala enako z njim.

In glej, že se vrsti brazda, dve,

tri — leha... Bonu se je temačno lice malo razjasnilo. Pozabil je svoje siromaštvo in pričel žvižgati.

»Ne korači tako, Plavec, saj Sivka ne zmore toliko ko ti!... Pojdi, Sivka, pojdi, slabotnica, hodi, mala... Utrudila sta se, toda kaj naj počnemo? Tudi jaz sem se utrudil... Hijo, gori... doli!...«

Plavec, suhi, stari vol, se oddihuje skoz nozdrvi in korači kakor velikaš. Drobnja Sivka napenja vse svoje sile. Gobec se ji je odprl, hrbet se upognil, tanki rep se zakrivil. Plavec napravi korak, ona — dva. Iztegnila je jezik — gre!

Okoli in okoli ni nikogar. Iz gozda lahkotno šumljajo boste noge jeseni in pod njimi slabotno pokajo suhe veje.

»Pojdi, Sivka, pojdi, mila!« je zaklical Bone, ki je s tesnobo opazil, da krava bolj in bolj medli in slabi.

»Stoj!... — Naj bo malo počitka.«

Upehani živinčeti sta se ustavili. Bone je stopil pred njiju in ju gladi po čelu...

»Plavec, ti ne veš, kaj je usmiljenje, preveč si utrudil Sivko! Kaj ne, Sivka?« ju je nagovarjal.

In Sivka in Plavec sta pokojno in mirno strmela nanj z otožnim pogledom in se težko oddihavala. Sivki je iz gobca kapala pena. Ozrla se je na svojega belega sotrpina, pogledala gospodarja in žalostno povescila glavo.

»Kaj pa je, mala? Povej! Ali ti je težko? Sivka — slabivka! Srce ti joka, draga. Danes še malo delamo, jutri je praznik — ves dan bomo počivali. Kaj me pa ti gledaš, Plavec? Juna si ti!« jima je govoril Bone.

Toda Sivka ni vzdignila glave. Ko da ji gospodarjeve besede ne bi mogle potolažiti bolnega srca. Udrte lakotnice so se ji dvigale močno in hitro. Noge so se ji tresle.

»Povej mi, Sivka — slabivka, kaj pa ti je?« je prestrašeno spregovoril

Bone in se ji začel dobrikati ko dete. Potem je pograbil palico in zavpil:

»Hijo! Potegnita, da se razhodita!«

Plavec se je napel, da bi stopil. Sivka se je trudila, da bi se pridružila, pa ne zmore in spet se ustavi.

»Le-es! Naprej — naprej!« je izpodbujal Bone z visokim glasom.

Odmev je živahno odjeknil iz gozda.

Plavec je vnovič zakoračil. Sivka je še enkrat napela vse sile, toda noge so se ji zatresle, zvalila se je na zemljo, padla vprežena in turobno mukala.

Bone je prestrašen vrgel palico, izpregel hitro Plavca in se postavil žalostno pred Sivko. Ta je ležala negibno, z iztegnjenim vratom; gobec je zarila rahlo v zemljo, mižala je in težko dihala.

(Konec prihodnjič.)

